

Kleding, Uitrusting, Distinctieven en Bewapening van de Binnenlandse Strijdkrachten 1944-1945.

Toen in 1944 de massale aanval van de geallieerde strijdkrachten op de Normandische stranden plaatsvond om West-Europa te bevrijden, leefden in de bezette en zojuist bevrijde gebieden, waar de geallieerden zich al vechtend een weg baanden naar NAZI-Duitsland, de openlijke gevechtsacties van de 'bovengronds' komende ondergrondse strijdkrachten fel op. De Maquis in Frankrijk, het Witte Leger in België en Luxemburg en nog vele andere losse kleinere groeperingen, die zich bezighielden met het daadwerkelijk verzet kregen nu hun orders van SHAEF en werden daadwerkelijk ingezet ten behoeve van inlichtingen- en verkenningswerk. Door het inschakelen van deze troepen werd veel werk uit handen van de geallieerden genomen. Na jaren van ondergronds verzet werden ze ingezet en als reguliere strijdmacht erkend; werkelijk de kroon op hun werk.

Zo verging het ook met de Nederlandsche Binnenlandse Strijdkrachten (N.B.S. kortweg de B.S.), die op 3 september 1944 door Koningin Wilhelmina onder commando gesteld werden van de Prins der Nederlanden. Op deze gedenkwaardige 3e september 1944 richt Z.K.H. Prins Bernhard zich via de radio tot de ondergrondse strijdkrachten met de opdracht zich gereed te houden. Dinsdag 5 september; op die roerige dag wordt per koninklijk Besluit de B.S. opgericht (K.B. E62), de dag erna vertrekt de B.N.S. met zijn staf vanuit Londen naar het vaste land. Op 12 september overschrijden Amerikaanse troepen de Nederlandse grens bij Eijsden (zuid-Limburg), en het 2e Britse Leger trekt ten zuiden van Eindhoven de provincie Noord-Brabant binnen. Wederom krijgen per radio de verzetsbewegingen het sein zich gereed te houden. Na 12 september komen de verzetsgroepen bovengronds Oud-militairen; beroeps of dienstplichtig, soldaten, onder-officieren en officieren van voor 1940 en burgers die in de verzetsbeweging hun basisopleiding kregen waren de mobilisatie en 10 mei 1940 nog niet vergeten. Bovengronds in de openbaarheid tooiden zij zich met het uniform van voor 1940 of delen ervan.

Uit hoofdstuk II. Organisatie en taak der B.S. in Bevrijd gebied. A. Stoottroepen - uit de Algemeene Instructie voor de Binnenlandsche Strijdkrachten.

Punt 9. In het huidige stadium zijn voorbereidingen getroffen om de Stoottroepen zooveel eenigszins mogelijk van geallieerde militaire kleeding te voorzien; uiteraard zijn de productiemogelijkheden in bevrijd gebied beperkt. In geen geval mag bovenkleeding, zoals deze vroeger bij de Nederlandsche Strijdmacht voorgeschreven, worden gedragen.'

Deze maatregel werd genomen, omdat de volkenrechtelijke status van Nederlanders die al of niet vóór de capitulatie (1940) in het Nederlandse Leger militaire dienst hadden verricht en zich gekleed in de uniform in het openbaar zouden vertonen, onzeker was, met het gevolg dat zij door de vijand als franc tireurs konden worden beschouwd. Bovendien vreesde men, dat de vijand ten einde verwarring te stichten, zijn handlangers in Nederlandse uniformen zou steken. Het Militaire Gezag ontleende zijn bevoegdheid tot het uitvaardigen van het verbod aan artikel 9 van het B.B.S.B. (Besluit op den bijzonderen Staat van Beleg). De regeling was

getroffen in overeenstemming met SHAEF, en werd door bemiddeling van Radio Oranje (R.O.) bekendgemaakt. Op 27 september 1944 ondertekende de Chef Staf-M. G. de verordening, die onder nr. 8 opgenomen werd in het eerste nummer van het Publicatieblad van het Militair Gezag (P-M.G.). Afzonderlijk daarvan had de B.N.S. bij bevel nr. 2, uitgezonden in het avondprogramma van R.O. op 4 september 1944, een verbod van ongeveer de gelijke strekking uitgevaardigd. Bij het bezoek van Z.K.H. aan het bevrijde Maastricht maakten enige reserve-officieren, blijkbaar onbekend met de gegeven bevelen, hun opwachting, gekleed in de vroegere uniform van het Nederlandse Leger, hetgeen tot onaangenaamheden heeft geleid. De hierboven aangehaalde bevelen, voorschriften en radioboodschappen dienden om eenheid te scheppen in een groot volksleger, dat uit de anonimiteit in de openbaarheid trad. Doordat de verovering van Europa zich afspeelde in door de geallieerden verdeelde sectoren, en een van de scheidingslijnen op de grens van Noord-Brabant en Limburg lag, krijgt het nieuwe Nederlandse Leger te maken met 2 typen uniformen en uitrustingen t.w. Amerikaans in Zuid-Limburg en Gemenebest (Verenigd Koninkrijk en Canada) in Noord-Brabant en noord Limburg.

Op 19 september geeft de Prins opdracht aan de contactman van het provinciaal verzet van Limburg, B. J. van Kooten ('Bep') tot de vorming van een commando Limburg. Twee dagen later op 21 september wordt aan J. J. F. Borghouts ('Peter Zuid') en J. de Groot ('Sjef') opdracht gegeven tot het formeren van Stoottroepen. Het commando Brabant komt onder leiding van J. de Groot, terwijl 'Peter Zuid' zich vestigt met zijn overkoepelende staf, Staf Zuid, te Eindhoven. De Prins richt op verzoek van de Amerikaanse Generaal Simpson in oktober en november een 2e en 3e bataljon op. De Brabantse Stoottroepen werden tot compagnieën geformeerd, die in december 1944 een sterkte hadden van \pm 1700 man; het 2e en 3e bataljon trok met de Amerikanen mee Duitsland in en behoorden tot de eerste geallieerden die de Rijn overstaken.

Binnen het Kader der B.S. werden ook Bewakingstroepen gevormd. (oud-O. D. = Orde Dienst). De geallieerden voorzagen deze troepen van op de Duitsers veroverde karabijnen. De geallieerden stonden huiverig ten opzichte van de ST. en BT., daar zij niet zulke goede ervaringen opgedaan hadden met verzetsgroepen in de al veroverde gebieden buiten Nederland, daardoor was o.a. de materiaalvoorziening niet optimaal, ronduit zeer slecht tot op het onverantwoordelijke af. De Limburgse bataljons, dat wil zeggen de zuid Limburgse, die onder Amerikaans commando vielen waren een uitzondering, dit geldt alleen de S.T. De B.T. in zuid Limburg kregen pas na 21 januari 1945, toen 1600 man B.T. ingezet werden, het benodigde materiaal.

De Noord-Brabanders, hiertoe wordt ook noord Limburg gerekend, hadden grote tekorten; iets minder precair was de situatie bij die Noord-Brabantse Stoottroepen die onder commando van het 1ste Canadese Leger vielen.

De toestand wordt echter zo erg, dat de Prins dreigt met het terugtrekken van alle ST. en BT. als ze niet onmiddellijk van schoeisel, overjassen, veldtenuën en voedselrantsoenen worden voorzien.

De situatie op 15 oktober 1944 was als volgt:

Zuid-Limburg: Zes compagnieën ST. 900 man - 9e Amerikaanse Leger Noord-Brabant: Zes compagnieën ST. 900 man - 2e Britse Leger

Zes compagnieën BT. 800 man - Gewest Eindhoven

Zeeland: Drie Bewakingsbataljons-Wachtbataljon I, II, III. - 1ste Canadese Leger, - zij behoorden niet tot de B.S., de 1500 man waren voorlopige troepen van de K.L. -

Zuid-Limburg

Uniformering - Bewapening

Voordat het Amerikaanse leger de Stoottroepen voorzag van uitrustingen werd als 'uniform' gedragen de blauwe werkmansoverall met de Nederlandse stalen helm N.M. en zijn diverse latere varianten met verwijderde helmleeuw. De helm was over het algemeen zwart geschilderd. Vaak werd op de rechterzijde een rood, wit, blauw vlaggetje geschilderd. Het vertinde gedeelte van de helm, achter de verwijderde helmleeuw werd incidenteel blank gelaten. De vooroorlogse legerriem of civiele lederen riemen werden als koppel gedragen. Als patroentas werd vaak 1 stel (3-deug) Duitse patroontasjes of katoenen bandelier, die zowel over de linker als de rechterschouder gedragen werd, gebruikt.

Nadat de Amerikanen de Stoottroepen voorzien hadden van uitrustingen droegen de Stoottroepen de Nederlandse stalen helm N.M., op Amerikaanse manier geschilderd met khakiverf vermengd met zand; de kinriem werd op Amerikaanse manier vastgetrokken over het voorgedeelte van de helm, of de Amerikaanse binnen en buitenhelm M.I vaak voorzien van een geschilderde oranje leeuw, voorts de M.1941 wollengebreide muts met kleine klep (de z.g. 'Jeepcap'), de veldmuts en diverse katoenen vechtpetten.

De gevechtskleding bestond uit het katoenen veldjacket M.1941. Dit kledingstuk was gebaseerd op het burgerwindjacket; het had een blinde sluiting, was voorzien van twee steekzakken en een vaste binnenvoering. Dit jacket werd in 1943 vervangen door een katoenen jas met vier zakken en een uitknoopbare voering. Deze M.1943 is het basismodel van de huidige Nederlandse buitengevechtjas. Voorts werd gedragen de wollen veldblouse M.1944, een slank gesneden versie van het Britse battle-dress, doch van betere kwaliteit. Als schoeisel werden twee typen gebruikt, nl. de halfhoge legerschoen die gedragen werd in combinatie met de losse katoenen beenkap (legging) en de M.1943 Combat boot, een rijglaars met vaste, van gespen voorziene, lederen beenkap.

Vaak werd buiten deze standaard-uniformering het eendelig visgraat katoenen overallpak M.1943 gedragen. Aan de hand van een tweetal foto's is er duidelijkheid te geven in de door de Stoottroepen Limburg gedragen uniformering.

Foto I: 'Begravenis van een Stoottroeper'

Op deze foto komt een groot deel van het Amerikaanse uniformpakket voor uit de laatste jaren van de oorlog.

De militair blootshoofds, de aalmoezenier of veldprediker draagt de z.g. gemodificeerde Mackinaw 1942, vervanger voor de overjas, die vervaardigd was van een soort canvas, afgezet en gevoerd met een wollen stof, hierin echter kwamen zeer vele varianten voor. De militair II linksboven draagt de Nederlandse stalen helm N.M. zonder leeuw en de Amerikaanse olijfgroenen lange dubbelrij overjas.

De militair linksonder I draagt de Nederlandse stalen helm N.M. (de variant uit 1934 met aan de rechterzijde opgeschilderd, de Nederlandse driekleur, hij draagt het veldjacket M.1941 en als persoonlijk wapen heeft hij de pistoolmitrailleur M.3 kaliber 45, ook wel genoemd de 'grease gun' (vetspuit).

De militair linksonder II draagt de Nederlandse stalen helm N.M. en met naar de tint te oordelen de blauwe overall in combinatie met een wit overhemd en donkere das, over de rechterarm draagt hij een katoenen patroonbandelier en om de linkerarm is een glimp op te vangen van een armband. Te oordelen naar de bovenkanten van de geweren, denkt men te doen te hebben met diverse uitvoeringen van de Duitse K.98 Mauser kaliber 7.92 mm, doch er kunnen ook M.1903 Springheld kaliber. 30-06 of M.1917 Enfield- beide wapens zijn van Amerikaanse makelij- bij zijn.

De dragers en escorterende soldaten naast en rondom de baar dragen allen de Nederlandse stalen helm N. M. in diverse varianten. Naast het gebruikelijke gevechtspak, bestaande uit katoenen broek en een overhemd met buitenjas dragen enkelen ook de z.g. 'One Piece Special Herringbone Twill Buit 1943' terwijl de soldaat linksboven III het dienstoverhemd draagt met daaronder een trui. De kinriem draagt hij op Amerikaanse manier vastgetrokken over de

voorkant van de helm N. M. Als schoeisel worden halfhoge legerschoenen gedragen: van welke makelij valt niet te constateren, vermoedelijk Amerikaans, maar er mag niet worden uitgesloten dat ook civiele werkmansschoenen gedragen werden. Bijna allen dragen de Amerikaanse katoenen beenkappen (leggings), terwijl de meeste rechtse dragers een paar goedgepoetste Duitse legerlaarzen (Stiefels) aan heeft. Zoals reeds gememoreerd bezitten alle soldaten geweren van het mausertype, dit te oordelen naar de bovenkanten, doch Mauser had vele navolgers; de drie bekendste varianten waren de Amerikaanse Enfield M.1917, de Springheld M.1903 en de Canadese.303 Pattern'14 (P14). Het verschil is op de foto te zien; de 'blauwe' Stoottroeper draagt een Amerikaans Enfield geweer M.1917 (vgl. de pistoolgreep van de kolf van genoemd geweer en dat van de andere typen).

Daarnaast werden de Stoottroepen in eerste instantie voorzien van buitwapens. Tevens deden de vooroorlogse Nederlandse M.95 en diverse typen karabijnen nog dienst, zo ook de lichte mitrailleur M.20, de zg. Lewis-Gun. Verder werd, zoals foto II aangeeft ook het .30 1919 A4 luchtgekoelde machinegeweer gebruikt.

In de loop van de tijd werden de Stoottroepen Limburg voorzien van de standaardbewapening van het Amerikaanse leger o. a. het pistool M.1911 A1 in kaliber .45, het machinepistool M.3, het geweer M.1 Grand, de 1918 A2 B.A.R. (Browning Automatic Rifle) het reeds genoemde.30 machinegeweer en het zware machinegeweer M.2.50.

Stoottroepen Brabant.

Zoals reeds vermeld is was de situatie met betrekking tot de uniformering, uitrusting, bewapening en voeding ronduit slecht. De officier die door 'London' in augustus 1944 gestuurd was om poolshoogte te nemen, de reserve-majoor S. J. van den Bergh, legt in november 1944 de hand op het oude wapenmagazijn in de Halsstraat te Breda.

In december 1944 wordt Van den Bergh belast door de toenmalige minister van Oorlog met de oprichting van de Centrale Intendance en Cantine Dienst CICD (de latere KMG= Kwartiermeester-Generaal). Na contacten met de B.S. en de Geallieerden bleek dat er veel werk te doen was. Er waren bij de geallieerden tekorten; ze hadden gehoopt dat de oorlog eerder, d.w.z. vóór de Kerst afgelopen zou zijn; doch ondanks eigen tekorten moedigden de geallieerden het werk van de CICD aan.

De CICD bestond uit het 1. Directoraat Algemene Uitrusting (DAU) -Engelse benaming Ordnance 2. Directoraat Technische Werkplaatsen, ook wel genoemd Directoraat REME (Royal Electrical and Mechanical Engineers) 3. Afdeling Comptabiliteit. Het magazijn in de Halsstraat was meer een fouriersmagazijn, waar 2 onderofficieren met 15 soldaten en burgers werkten. De basisvoorraad bestond uit 600 stel gebruikte kleding door de Britten bestemd voor het pas opgerichte Korps Tolken, doch de maten waren te klein. Doordat het Britse leger zelf tekorten had aan webbing, werd er leerwerk uit de le W.O. uitgereikt. De persoonlijke bewapening bestond aanvankelijk uit verouderde typen. De hoofdintendant wilde zo vlug mogelijk de Nederlandse industrie inschakelen, o.a. de zuid-nederlandse schoenfabrieken in de Langstraat en de textiel fabrieken in Brabant en Limburg. Doch door kolen, grondstoffen en arbeidersgebrek kwam de produktie maar langzaam op gang Op 1 januari werd de CICD uitgebreid met o.a. een afdeling Textiel en Leder.

De afdeling Textiel moest onmiddellijk aanvangen met de aanschaf van textiel, dit moest in het binnenland geschieden om deviezen te besparen. De kwaliteit was aanvankelijk slecht, doch langzaam kwam er verbetering, maar pas na de bevrijding werd de gewenste kwaliteit bereikt. De afdeling Leder werd belast met de aanmaak van schoeisel voor de B.S. d.w.z. die troepen, die niet in onderhoud waren bij de geallieerden. Door het beschikbaar stellen van vervoer en tonnen steenkool kon half februari 20.000 paar besteld worden, een maand later volgde nog een order van 20.000 paar, doch met mei was nog niet de helft afgeleverd en om

de burgerij niet te lang te laten wachten op nieuw civiel schoeisel, dat in de ogen van de Nederlandse regering voorrang had, werd alle hoop gevestigd op Engels militair schoeisel, doch door de grote tekorten kon Groot-Brittannië niet leveren. Canada bracht uitkomst; duizenden paren 'neusloze' schoenen (d.w.z. zonder neus-opstiksel) werden aan de troepen in de loop van het laatste oorlogsjaar uitgereikt.

Het in begin april opgerichte Depot-oost te Enschede lag te midden van de textiel fabrieken. De textielvoorraad groeide gestaag, o.a. doordat de afdeling Textiel beslag wist te leggen op grote voorraden oorlogsbuit nl. door de Duitsers vervaardigd ruw doek, dat na gevecht te zijn geschikt was voor de aanmaak van Nederlandse battledresses.

Uniformering en Bewapening.

De stoottroepen Brabant werden uitgerust met de Engelse gevechtsskleding en uitrusting zoals ook alle Gemeenbest troepen uitgerust waren. De P.S.U. bestond uit de Engelse stalen helm M.K. II en de M.K. III, ofwel de Canadese helm en verder de MK.1937 uitrusting. Deze uniformering en uitrusting bestond uit de battle-dress jak en broek, waarvan de broekzak genaaid zat op het linker dijbeen, webbing enkelstukken, gevechtstas, ransel, hoekriemen, patroontassen, koppel, koppelpassanten, pioniersschop met foudraal, kruisriemen gascape, veldfles met drager, gasmaskertas M.K. 1944 en de drager tot bajonet.

Ja, dit was de ideale-minimale-toestand, de minimale uitrusting voor, de soldaat van het Gemeenbest. Zoals reeds gememoreerd was en webbingschaarste, dus kregen de stoottroepen lederen koppels, enkelstukken en veldflesfoudralen. De koppels waren getransformeerde M.K. 1914-koppels met, dien verstande, dat de slangsluiting vervangen was door de haak en oogsluiting van de webbingskoppel MK.1937. Zelfs werden er lederen patroontassen uitgereikt die overgebleven waren van de oude, rond 1910 ingebruik zijnde Slade- Wallace uitrusting.

De hoofdbedekking bestond uit de Engelse veldmuts, met 2 knoopjes aan de voorzijde, de helm MK. II en de Canadese helm.

In oude K.L. voorraden bij de Intendance te Woerden werden door de afd. Krijgsgeschiedenis en Textiel enige jaren geleden helmen aangetroffen die van het 1e W.O. model waren (M.K. I) doch met 1937 binnenwerk.

Enige helmen vertoonden ook gaatjes in de rand aan de voorzijde of drie gaatjes groepsgewijs links en rechts in de rand van de helm. Na vergelijking en onderzoek bleken dit 1e W.O.helmen te zijn, speciaal vervaardigd voor de Engelse tanktroepen; de gaatjes dienden om kettinkjes, waaraan metalen netjes waren bevestigd, aan te hangen; dit alles ter bescherming van ogen en aangezicht. Hieruit valt te concluderen, dat de K.L. van 1945 o.a. uitgerust werden met M.K.I. helmen.

Als bewapening werd naast buitwapens, zoals de K.98 en M.G. 34 en 42, de gemeenbestbewapening gevoerd; de geweren Lee-Enfield M.K.I no.3 en M.K.IV NO.1, de 303 in Pattern ' 14 (P 14), het machinepistool Sten M.K. II en III de M.K. I PIAT (Projector Infantry Anti Tank) de webley revolver.455 NO.1 M.K. VI en de revolver Enfield NO.2 M.K.I .380.

5 MEI 1945. DE BEVRIJDING VAN NEDERLAND.

In, wat wij nu de Randstad noemen, kwam rond 5 mei 1945 de B.S. bovengronds, Gekleed in allerlei uniformen.

Zoals de foto's aantonen werd de blauwe overall niet overal gedragen, toch is dit 'kleding-uniformstuk' onverbrekkelijk verbonden met die roerige tijden.

Aan de hand van een zestal foto's is een algemeen overzicht te geven van de uniformering en bewapening.

Tijdens de dagen van de bevrijding werden ook mondjesmaat door de bevrijders in het westen uniformen uitgedeeld aan hoge autoriteiten bij de B.S.

Door de herdenkingen na de oorlog op de 4e mei op de Dam te Amsterdam en Waakdorp is de overall in onze herinnering blijven bestaan als de uniforme kleding uit die bewogen dagen. De zestal foto's geven een algemeen overzicht van wat er gedragen werd.

Gaarne wil de schrijver dezes de lezers aansporen die ergens in 'hoeken en gaten' nog fotomateriaal distinctieven of uniformstukken hebben uit de B.S. tijd deze militaria voor de collectie van het legermuseum niet verloren te laten gaan.

Distinctieven - rangonderscheidingstekenen.

Het gevaar dat de Duitse bezetters de gevangen genomen leden der B.S., in het bijzonder de Stoottroepen, zouden behandelen als Franc-Tireurs en het, vooral zichzelf eigenmachtig rangen, - liefst officiersrangen, - toekennen noopte o.a. de BNS tot het nemen van stringente maatregelen wat emblemen en rangonderscheidingstekenen betreft.

Op de 17e september 1944 gaf de Gewestelijk Commandant een mededeling door, die op 12 september van het Algemeen Hoofdkwartier - Orde Dienst was uitgegaan en waarin werd gezegd, dat ingevolge een lastgeving van Z.K.H. Prins Bernhard op elke armband het woord ORANJE moest voorkomen, omdat zulks verband hield met de erkenning van de strijdtroepen als militaire formatie, rekening houdend met de Conventie van Genève.

Op 13 september gaf de generaal Jans de bevelen door van het 4.H.K.-O.D. inhoudende, dat zij, die tot den Ordendienst behoorden, militairen zijn en kenbaar aan den blauwen band met oranje witte strepen, bedrukt met het woord ORANJE en voorzien van een stempel van den betrokken Gewestelijk Commandant, gedragen op of om den linkerbovenarm.

Zoals de lezer zal opvallen, had dit zo belangrijke distinctief waar leven of dood van afhing al twee varianten. De Oranje band met zwarte letters Oranje is de officiële armband, doch de minst bekende. De Donkerblauwe met oranje witte strepen en het woord oranje in gedrukt in zwarte letter, dit is nog het officiële fabrieksteken en is tot op heden ten dage de bekendste.

In deze laatste band waren grote verschillen, vaak werd ook zonwerings of markiezen katoendoek gebruikt.

Naast deze twee armbanden bestonden er nog de Militaire politie en Regimentspolitie, rode letters op zwart katoen en witte letters C.D. op donkerblauw katoen werden door die B.S.ers gedragen, die ingedeeld waren bij de Algemene dienst (Civil Defense).

Deze 3 laatstgenoemde armbanden werden grotendeels door de B.S. in de provincies Utrecht en Noord en Zuid-Holland gedragen met ingang van 12-5-45.

De vooroorlogse rangen golden niet voor de B.S.ers.

Oud-officieren en onderofficieren zo ook B.S.ers die voor het `eerst binnen de B.S. te maken kregen met de militaire hiërarchie, konden niet terugvallen op de oude vooroorlogse rangen, dit was door de B.N.S. uitdrukkelijk gesteld in een van de eerste bevelen, uitgegeven in september 1944.

Bij de stoottroepen in Limburg en N-Brabant bestond wel de behoefte aan rangen van september 1944 tot 5 januari 1945 werden de volgende distinctieven gedragen (invoering van de Engelse Fieldranks; overigens werden deze al gedragen door de Irene Brigade en de commando's.) De stoffen distinctieven werden in twee groepen ingedeeld; blauwe letters op oranje ondergrond en witte letters op rode ondergrond. De eerste werden door de stoottroepen gedragen, de laatste door de bewakingstroepen.

Afkortingen:

G of Gw. STAF	Gewestelijke Staf
Co.C.	Compagnies commandant
Bn.C.	Bataljonscommandant
Pl. C.	Pelotonscommandant
Sec.C.	Sectiecommandant

Daarnaast bestonden nog de niet op de foto afgebeelde rangen van Districtscommandant en Districtsstaf en de gewestelijke commandant. Deze wel in de Algemene Instructie B.S. 1945 Hoofdstuk II, bijlage IV Stoottroepen en IX Bewakingstroepen voorkomende rangen komen in concreto niet voor. Naast deze officiële distinctieven bestonden er zoals gebruikelijk vele eigen maaksels, zoals naambandjes met compagniecommandant CC; D. Staf: Districtsstaf Pl. Staf Plaatselijke Staf; C.A.P. Commandant arrestatieploeg S.C.N.S.G. sectie Commandant niet Strijdend Gedeelte en de Gr.C.S.G.: Groepscommandant Strijdend Gedeelte. Verder is op de foto afgebeeld de niet officiële distinctieven van chauffeur, tamboer en hoornblazer.

De armschildjes met het zwaard en weegschaal, het symbool van het Nederlandse recht waren bestemd voor het personeel van de P.O.D. (Politieke Opsporingsdienst), naast de officiële verstrekte gewezen armschildjes bestonden natuurlijk ook eigen maaksels, van zeer eenvoudige tot zeer fraaie geborduurde exemplaren. De staf van de B.N.S. was te herkennen aan de Nederlandse driekleur op oranje achtergrond, dit distinctief werd ingevoerd op 5 september 1944 en ingetrokken op 6 juni 1945.

Rangonderscheidingstekenen.

De rangen der B.S. werden ingevoerd op 7 maart 1945 en ingetrokken op 8 augustus 1945. De distinctieven werden op de rechterrevers van de jas gedragen. De officiële richtlijnen: de strepen waren 40 mm lang 20 mm breed. De strepen werden boven elkaar geplaatst met 10 mm tussenruimte.

Op de foto ziet men enkele voorbeelden van rangonderscheidingstekenen allen Home made, de instructies en voorschriften werden ruim geïnterpreteerd. De strepen moesten van een oranje kleur zijn, hierin is echter een scala van kleuren aan te treffen.

4 strepen	- C.N.B.S. - Commandant Ned. Binnenlandse Strijdkrachten
3 strepen	- Gew. Commandant
2 strepen	-District Commandant
1 streep	-Plaatselijk Commandant Blauwe strepen 40 mm lang en 10 mm breed.
3 strepen	- Compagnies commandant
2 strepen	- Pelotons commandant
1 streep	- sectie/groeps commandant De aanspreektitel was commandant.

Strepen oranje kleur 40mm lang 10 mm breed tussenruimte 20 mm.

2 strepen	- Kwartier commandant
1 streep	- Wijk commandant

Deze twee laatsten werden gedragen door personeel van de B.S. in het westen van ons land (N- en Z-Holland).

Het naambandje R. Limburg verving het naambandje Limburg (Besl. M. v. O. dd. 5/ 2/45) per 15 maart 1945. De naamband voor de stoottroepen bestond uit het woord STOOTTROEPEN

in wit op een zwarte ondergrond; de hierbij afgebeelde naam band is vervaardigd van inbeslaggenomen Duits Zilverdraad geborduurd op zwarte militaire stof van Duitse 'ersatz' kwaliteit.

Bronnen en literatuur

1. De Binnenlandse strijdkrachten. De strijd op Nederlands grondgebied door G. J. van Ojen Jr. Reserve Luitenant-Kolonel v.s.d. Hfd van de Sectie Krijgsgeschiedenis Koninklijke Landmacht. Band I en II's-Gravenhage 1972
2. De Koninklijke Landmacht na de Tweede Wereldoorlog Hoofddeel I De voorgeschiedenis en hoofddeel II De opbouw ten behoeve van de pacificatie van Nederlands-Indië door J. F. R. van Vogelpoel Maj. der Fuseliers. Departement van Defensie Hoofdkwartier van de Generale Staf. Krijgs-geschiedkundige Afdeling. 's-Gravenhage 1959
3. Algemene Instructie voor de Binnenlandsche Strijdkrachten 1 maart 1945 4. Small Arms of the World. 11e druk.
5. Fotoarchief van de Sectie Krijgsgeschiedenis van de GLAS
6. Documentatie van de afdeling Krijgsgeschiedkunde en Textiel van het Koninklijk Nederlands Leger en Wapenmuseum 'Generaal Hofer' Leiden-Delft.
7. Collectie F. J. H. Th. Smits, Voorburg.
8. Met dank aan de Hrn. B. C. Cats, Bussum, P. C. Coenders. Breda M. Talens Apeldoorn